

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1:50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4:50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Baranyay Lajos.

Ha a magyar is visszatérne.

Százezreket döntött ki közülünk a majdnem egyéves háború és Istenem, még hány-nak kell a hősi halottak közé odafeküdni! Mert ember nem megmondhatója annak, hogy mikor hangzik el az a kürtszó, amely a harc végét jelenti. Így van a szövetségesünk is, a legyőzhetetlen Németország. A sok megmerevedett munkaerős karokat minél gyorsabban pótolni, a legfontosabb nemzeti kérdés már most is, mikor pedig még ugyancsak bömbölnék az ágyuk, s vágja a rendeket a háború kaszája.

Németország gondoskodik is arról, hogy az elvesztett erők pótlása ne évtizedes várakozás után történjék csak, hanem azonnal. Mindjárt, amint leteszi a fegyvert, tüstént, amint nem kell újból megtölteni az ágyut, késedelem nélkül, mi-helyt hazaérkezik a német katonára a harcból.

Németország hazahívja Amerikából a fiait. Személyesen elmegy értük, s azt mondja nekik: most ti hazajöttök az anyaföldre, mert ott nagy szükség van rátok. Ott benneteket rózsás jövő vár. Az önnön boldog jövőtök megalapításával a német nagy géniusz ott-hon kell nektek alapozni, de-hogy alapozni, csak még fényesebbé tenni.

És a német polgár haza is megy, mert jól tudja, hogy amiért hazahívják, az úgy is lesz. Hogy otthon még boldogabb, még szerencsésebb napokra virrad. A német polgárt nem büns gazdasági rendszer, nem

nemzetorvasztó politikai betegség üldözte ki a más világba, hanem a nemzeti erő, gazdagság vitorlázta a új világba, hogy anyaföldjének új terrenumokat szerezzen. A német polgár, amely az új környezetben nemzeti érzését nem hogy elvesztette volna, hanem annak magvait ott is elhittette, szívesen indul a hívó szóra, s háború után tényleg otthon lesz, Németország tehát mint egy varázsütésre pótolja az elvesztett erőket, s haladhat tovább szédületes nagyságának biztos útjain.

A magyar testvér is künn van a boldogulás új hazájában. Több mint két millió polgártársunk Kolumbus földjén dolgozik. Nekünk is jó lenne, ha a háború után hazatérnének s beleállnának abba a munkakörbe, ahonnan a sok ezer dolgozó kéz a harcban ment s nem tér vissza. A háború felémészette munkaerő gyors pótlása nálunk is fontos állami érdek volna. Hívjuk tehát mi is haza az amerikai testvéreinket. Menjünk el értük mi is, s mondjuk nekik: magyar testvérek, jertek haza pótolni az elvesztett erőket.

Hazajönnének-e? Nem hiszszük. Keserűség, nyomorúság üzte el őket a hazai hajlékból. Aldatlan politikai, büns, veszedelmes gazdasági élet váltalta meg velük az utleveget. Korgó gyomor és állami életünknek egyéb kinövéssei kényszerítették őket arra, hogy hátat fordítsanak nekünk. Valószínűleg kosarat kapnánk a hívásra. Rózsás jövő festésével nyugodt lelkiismerettel nem csalogathatnánk, hogy paradicsomba helyezzük őket. Nehéz, verféjtékes munkára hívhatnánk csak haza őket. Ez a munka azonban szép gyümölcsöket eredményezne, ha a po-

litikában és a gazdasági életünkben újjászületést teremtené a háború.

Előbb tehát legalább annak előszelét kell éreztetnünk ame-

rikai testvéreinkkel s akkor mi is komolyan gondolhatunk arra, hogy a milliókból legalább is nagy tömegek visszatérnek a hazai földre.

A világ háború.

Lemberg.

Tegnap számunkban röviden jelezttük, hogy Lemberg jóformán már a miénk pedig akkor még a hivatalos jelentés nem érkezett meg. Az előző jelentésekből azonban biztosra lehetett venni, hogy csak órákról van szó, hogy mire az újság a nagy közönség kezébe jut, addig a hivatalos jelentés is megérkezik.

Lemberg tehát újra a miénk. A mostani végtelen örömmünk esztünkbe juttatja a szeptemberi bánatot, mikor a táviró azt a szomorú hírt hozta, hogy Lemberg már nem a miénk. Futótűzként terjedt el a Fejérme-gyei Napló plakátjai révén a diadalhíre s kora reggel zászlódsít iltott a város, állandóan nagy tömegek olvasták a nemzetiszínű plakáton a várva várt hírt: Lemberget heves küzdelemmel visszafoglaltuk.

A Lemberg elleni harcokban éppen úgy, mint az egész galíciai hadjáratban, mindig nagy szerepe volt a rohamnak, ami csapataink nagy áldozatkészségéről tesz tanubizonyságot. Tüzérségünk munkája is igen kemény, ami abból is kiténik, hogy az orosz sajtó hangosan siránkozik a német negyvenkettes mozsarak és az osztrák és magyar negyvenkettes taracok pusztító munkájáról. Az oroszok már nem bírják anynyira municióva, mint mi, ellenben parancsnokaik lelketlenül áldozzák fel a gyalogságot. Most a mi tüzérségünk van főlényben az övék fölött, sőt némelykor a gyalogság sincs kellőképpen ellátva. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az orosz hadseregnek már teljesen vége van, sőt bizonyos, hogy egy részük még mindig igyekezik Lemberg körül gyülekezni.

Forradalmi hangulat Oroszországban.

A belső anarchia is teljes Oroszországban. Két orosz miniszternek, közöttük Maklakov belügyminiszternek, sikkasztások miatt kellett lemondania.

Nőttön-nő a forradalmi mozgalom is. A moszkvai városi kapitányt hirtelen elbocsátották, mert attól tartottak, hogy a pogromok, amelyeket ő türt, végre is kormányellenek akcióba fognak átmenni. Az orosz udvarnál nagy a lehangoltság és Nikolajevics Miklós nagyhercegnek mind több erőfeszítésbe kerül, hogy a háború hangulatot a mértékadó körökben is ébren tartsa. Bizonyos, hogy legutóbbi nagy galíciai diadalaink nemcsak Oroszország hadseregét érintették súlyosan, hanem lényegében megrázkódtatták az egész orosz állami berendezést is.

A harc Lemberg körül

tovább tart. A várostól délre levő orosz védelmi állást tegnap Dornfeldtől nyugatra csapataink áttörték és a Szerek patak átjáróit több helyen birtokukba vették. Lemberg nyugati és északnyugati arcvonalán egyes erődművek heves harc után, a melyben a bécsi landver különösen vitézül verekedett, birtokukba kerültek.

Német csapatok elfoglalták a Kulikovtól nyugatra emelkedő magaslatokat és az oroszok minden ellentámadását az ellenség súlyos veszteségével visszavetették.

A Dnyesztertől délre az általános helyzet változatlan. A Pflanzler-hadsereg csapatai tegnap is mindenütt, ahol megtámadták őket, az oroszokat, ezeknek nagy veszteségével, visszaverték.

SÖVEGJARTÓ vaszonaruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

A Tanév mentén és Lengyelországban a helyzet nem változott.

Az utolsó hét zsákmánya Lembergől északra és nyugatra: a harc tovább tart. Zolkiévtől nyugatra az oroszokat ma éjjel állásukból való visszavonulásra kényszerítettük.

A német csapatok és a köztük harcoló osztrák—magyar hadtest június 12-ike óta, a Przemysl és Jaroslau vidékéről kiindult legutóbbi támadásuk óta 237 tisztet és 58.800 főnyi légénységet fogtak el, 9 ágyút és 136 géppuskát zsákmányoltak.

Az olasz harctér.

Plavánál ismét visszavertük az ellenségnek néhány támadását. Egy olasz repülőgépről Görzre eredménytelenül bombákat dobtak.

Az ellenség minden arcvonalon sok ágyúlovászt lövöldöz el, de egyébként passzive viselkedik.

A franciák

vereségei tovább folytatódnak, semmiféle eredményt nem tudnak elérni. A francia nép elkeveredése rohamosan nő. Különösen sok a kifakadás a hadvezetőség ellen, amely nem meri a veszteségkimutatást nyilvánosságra hozni.

A tengeren.

E hónap 20-án buvárhajóink egyike mintegy százöt mérföldnyire Firth of Forthtól, keletre megtámadott egy, amint látszott, Minotaur-típusú angol páncélos cirkálót. A torpedó talált. A hatást azonban a buvárhajó már nem figyelhette meg.

Mennyi veszteséget vallanak be az angolok?

Az admirális kommunikéje azt mondja, hogy a háboru kitörése óta az angol kereskedelmi tengerészet vesztesége 145 hajó 524.680 tonnatartalommal és 117 halászcirkálómű, összesen 19.924 tonnatartalommal. 80 kereskedelmi hajót buvárhajó sülyesztett el, 50-et cirkáló, 15-öt akna robbantott fel. 24 halászhajót akna robbantott fel és 94-et hadihajók pusztítottak el.

Zenés takarodó Lemberg visszafoglalásának örömeire.

Galicia fővárosa visszafoglalásának öröme Székesfehérvár ma, szerdán este zenés takarodót fog tartani. A polgármester felkérésére az egész város zászlódszt öltött, s este kivilágítás lesz. A 35. gyalogezred zenekara lámpionos menettel bejárja a város főbb utcáit. A menet a gyalogsági laktanyából indul, végig megy a Budai uton, Deák Ferenc, Simor, Palotai, Nagy Sándor, Nádor-utcákon, majd azután a Vilmos császár köruton, továbbá a Ferenc József téren. A menet este 9 órakor indul.

Boroevits altábornagy a mi honvédeinkről.

Levél a harctérről.

Lapunk egyik barátja a harctérről kapta egy tartalékos tisztől ezt a levelet, aki civil életben tekintélyes állást tölt be városunk társadalmában.

Kedves Barátom! Csodálkozni fogsz, hogy hozzád intézem soraimat s a harctérre való eljövetelem után ily későn; de Talhasználom azt az érzést, amit még otthonról örök magamban, hogy jól esik az otthonlétnek épen úgy, mint nekünk, ha egymásról hírt kapunk, hisz a levélváltást, mint egymás közötti beszélgetést vesszük. Nekem tudósítom a „F. Napló”, tudósítóm lehetnének a barátaim, de lusták. Nyolcan-tizen aláírnak egy levelezőlapot és azt hiszik, levelet írtak. Sokat emlegetünk papunkkal, K. L.-sal. Téged ismerlek, őt meguntam ismerni. Kedvre való ember, de épen olyan pap is. Amikor lehet, misét tart s utána beszélde, de mondatom, hogy ornátusban mondott szavainak lelkesítő hatása nem maradt és nem maradhat el.

Itt a harctéren nemcsak megható egy-egy tábori mise, hanem felemelő is s a vallásnak megnyugtató adó s megbizonyító cselekedete. Résztvettünk gyászmisén egy harc után, résztvettünk hálaadó misén dicsőséges küzdelem után s ide szorítottam volna hozni azt a sok otthonmaradt golyókerülő istentagadót, hogy lássa azt, hogy K.-nál egy görögkatolikus templomban együttlévő két ezred tisztikara a hálaadó mise alatt, hogy könnyezett s akárhány sirt is, mikor a fiatal tisztek kórusa a Boldogaszony Anyánk éneknek azt a részét énekelte: ne feledkezzél meg szegény magyarokról! Dandárpáncsnokunkat magam láttam először a száját széjjelhuzni s aztán a zsebkendőjével csinált valamit a szeménél. Akkor láttam a vallás eddig is megbeszült és megértett istentisztségét s akkor is gondoltam annak gyásznyújtó hatásaira, mikor fehérvári „fényessanmu” elotársakat látok imádkozni vagy sebesültek alkalmával skapulárával a nyakukon. Ezeknek észretérítését elvélgezte s elvélgezi a slóvító golyó s gránátrobbanás, mert csak a szájhősök után indultak, de leküzbén megvan még az, amit a valóság csepegetett beléjük: hogy van Isten!

Na de másról is akarok írni (bár a tudósítóki hiánya miatt megértem): hogy a F. Naplóban mindig mindenkit dicsérnek, csak a fehérvári 17. honvédgyalozzerről nincs szó.*)

Itt vagyok hónapok óta, láttam a küzdelmeket, élveztem a dicsőséget, élveztem más is; V. 5—V. 11-ig küzdelmekben, még pedig nagyokban vetünk részt eredményesen és dicsőségesen s az otthoni csak az eredményt látják, de, hogy földieinknek mennyi vére folyt, hogy az eredményt dicsőségesen elértük, a fehérvári lapok nem írták.

Megható jelenet volt, mikor V. 8-án reggel L.-en túl szeretett hazánk határszélén hadosztályparancsnokunk összegyűjtötte a négy honvédezedet, s azt mondta, hogy „a honvédség dicsősége, hogy Magyarországon nincs többé el-

lenség!” Az a sok katona olyan eljénzést csapott, hogy az egekig ért s mint gyerekek a labdával, úgy játszottak a sapkájukkal.

Legbűszkébbek voltunk, mikor Boroevics altábornagy Zs. községnél V. 15-én az I. és XVII. honvédezedeknek „József főherceg jelenlétében azt mondta, hogy „ez a két honvédezed a honvédség történelmének aranylapjaira dicsőséggel írta be a nevét.” Olyan büszke voltam e szavak után, hogy, ha nem ültem volna harci paripámon, leszedültem volna a székről.

Azután mentünk tovább, előre s mikor odaértünk volna, hogy véres boszút álljunk Przemyslért, előtte 14 kilométerre visszarendelték hadosztályunkat, a honvédeket s idehozta sok viszontagság után, ahol nagyon megbecsülük a honvédeket s már egy klagenfurti lapban olvastam, hogy a Wacht am Rein mintájára azt mondják: „Vaterland magst ruhig sein, die Honvéden stehn am Kärnthnerland!”

Mikor már itt voltunk, kaptuk meg Boroevics bucsúzólevelét, a melyből csak azt emelem ki, hogy hadseregének díszét veszítette el, mikor a VII. hadtest hadseregéből kivált, ennek pedig legnagyobb részét a honvédség képezte.

Itt jó helyen vagyunk. A te általad oly sokszor dicsért Taliánország nem lehet olyan festőien szép vidék, mint ez. Népe kulturált és jóindulatú. Jellemzést, hogy miniket mennyire szeretnek és becsülnék, házígazdám szavait idézem: „a csehek tőlünk mindent elvettek, a magyarok meg kenyert adnak.”

Jól esik az elismerés, de úgy is viselkedünk.

Kilátásaink a további küzdelmekre a legjobbak. Az olaszok vérmérsékletét ismered; sangvinikus, de hamar lelohad, jár a szája, de amint jó reggelt kívánnak nekik az ágyúink, úgy csinálnak, mint szent Pál az oláhokkal.

Most, hogy az oroszokat ennyire tönkrevértük s Isten segítségével még jobban fogjuk, a spekuláló olasz-csodót fog mondani, hogy aztán Augiás istállóját, Szerbiát kitiszthassuk.

Itt küldöm egy tábori-mise képét, amelyet már itt mondott a papunk.

Barátú üdvözlettel zárom, már neked talán hosszas soraimat, azal a kéréssel, hogy vagytok fehérváriak, van-e még sok „nélkülözhetetlen.” nagyobb arányú lette a ..... a golyómentesítésre, a négy szájhősök mentik-e még a hazát korcsmában, kávéházban; mert ha erre felelsz, végtelenül fog örülni

tisztelő barátod

... aláírás.

*) A kedves levélírónak ezen vádját a Fejérmegyei Napló a leghatározottabban visszautasítja, mert téves azon állítás, hogy a mi 17-es honvédeinkről nincsen szó. Valahányszor dicséret érte a hős ezredet, mindenkor a legmelegebben emlékezünk meg róla, ami természetes is. Hiszen a 17-es honvédek ép oly közel állanak hozzánk, ép úgy szeretjük őket, mint a Hindenburgokat, vagy a Mackensen-huszárokat. Mindegyik fejérmegyei testvérünk. A 17-esektől érkezett harctéri leveleket ép oly örömmel köztöltük minden alkalommal, mint másokét. Úgy

látszik a kedves harctéri levélírónk gyakran nem kapja a Fejérmegyei Naplót s így nem olvashatja, azért van ilyen téves véleménye. Ezért azonban a tábori postáját szídjia meg egy kicsit. Ha így áll a dolog, ezt is nagyon csodáljuk, mert a harctérről csaknem naponként kapunk levelet s mindenkor azt írják, hogy pontosabban kapják a lapot, mint az itthonlevő megyebeli, akiket a tulterhelt mozgópósta bizony nem egyszer rosszul expedálja. Abban igaz van a levélírónak, hogy a Hindenburgokról gyakrabban esik szó a Fejérmegyei Naplóban. De miért? Mert ezek többször küldenek harctéri leveleket.

A vádat tehát mi visszafordítjuk. Miért nem írnak önök is oly gyakran egy kis harctéri tudósítást, mint mások? Megjegyzésünk befejezésül szeretettel üdvözöljük a kedves levélírókat és edés mindnyájukat s várjuk tudósításaikat.)

Készülnek a piaci árak.

A székesfehérvári rendőrség a legnagyobb eréllyel dolgozik azon, hogy a piac tulkapásai ellen a fogyasztó közönséget megvédje. Az erélyes ellenőrzésnek megis lett a kívánt eredménye, mert már a szerdai piacon elfogadható árakat találtunk. A Fejérmegyei Napló az ország más városainak példájára heteken át hangoztatta, hogy a piaci árakat nálunk is meg kell állapítani s amelyeknek betartását szigorúan ellenőrizni kell.

A mozgalomnak meg is lett az eredménye. Sági Lajos rendőrfőkapitány hozzáállott egy piaci árjegyzék összeállításához, amely a napokban nyilvánosságra lesz hozva s amelynek megszerzői ellen rendőri eljárás indul. Örömmel üdvözöljük a radikális intézkedést.

Öngyilkos katona.

Egy Verndl-egyver robbanása zavarta meg szerdán délelőtt a királyi javítóintézeti hadikórház csendjét, ahol egy szerencsétlen 17-es honvéd öngyilkosságot követett el. Jankó Ferenc a 17-ik honvédgyalozezred első pótszázadának közlegénye az említett hadikórházban örnek volt kirendelve a sebesült orosz foglyok mellé. Jankó fogta a Verndl-egyvert s hogy minél biztosabb legyen a halála, vízzel is megtöltötte a puskacsövet, szája dugta s lábával elsütötte a ravaszt. Az öreg szerszám valósággal robbant és Jankó fejét a szó szoros értelmében szétromcsolta. Katona-sapkája az emelet tetejére repült, szétfreccsent agyveleje pedig a villanyvezetéken akadt fenn huszarokkal. Azonnal szörnyet halt katonát a mentők szállították el a katonai hullaházba. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

A gorlicei győző a főispánhoz.

Mackensen vezérezredes, a 10. huszárezred tulajdonosa, a város és a vármegye üdvözlését és Széchenyi Viktor főispánnak külön táviratban köszönte meg, miután előzőleg már a városnak és a vármegyének kifejezte köszönetét. A főispánnak küldött távirat a következő:

Méltóságos gróf

Széchenyi Viktor főispán ur
Székesfehérvárra.

Székesfehérvár városának melegszerencsekívánata rendkívül megörvendeztetett. Érte szívélyes köszönetet mondok.

Érdemen felüli megtisztelés öreg huszárszívemet büszkeséggel tölti el a tudat, hogy a 10-es huszárok tulajdonosa lehetek. Csapataink odaadása és vitézsége küzdötte ki a diadalt.

A jó Isten eddig is megsegített, ezentúl sem fog elhagyni.

Mackensen.

VÁROSOK kongresszusa.

Az ország városainak polgármesterei folyó hó 15-én pénteken nagyszabású kongresszust tartanak Budapesten, amelyen több fontos városi ügy kerül megtárgyalásra. Elsősorban a közlélmzési ügyekkel foglalkoznak, mert ennek radikális megoldásához országos mozgalom szükséges.

Az új rekvirálással is foglalkozik a kongresszus, mert a városok helytelen intézkedésnek tartják, hogy a kormány az új rekvirálással nem a községeket és a törvényhatóságokat bízta meg, hanem a kereskedő világot. Ilyen anomália volt az első rekvirálásnál is. Egy bankot bízta meg vele s azé volt a jutalék. Mindamelllett a rekvirálást a városi hatóság hajtotta végre. S a mikor például Székesfehérvár is arra kérte a kormányt, hogy a csaknem háromezer korona jutalékot ne a banknak kelljen adnia, hanem hadijótékony célra fordíthassa, kérelmével elutasították. A kongresszus tehát ezt is részletesen fogja megtárgyalni.

A HITETLENEK.

A háboru óta megfogynak azok a hitetlenek száma. Akik templomba sohse jártak, ma szorgalmasan ellátogatnak a vasárnapi szent misére, akik mosolyogtak az egyház szertartásain, ma alázatos hívőként leborulnak s szentvizet hintenek homlokukra.

Miért is, hogy ilyen nagy árat kell fizetnünk... Csak azért, hogy visszatérhessünk a helyes, az elhagyott, az egyenes útra. Amit a vitatózók pro és kontra el nem értek, most önként támadt. A háboru mindent megváltoztatott, elsősorban — a sziveket.

Az emberi lélek tán sohsen volt fogékonyabb minden jó és nemes iránt, mint ezekben a nehéz időkben.

A hitélet is felujul tehát, mert a hitetlenekből hívők lettek.

Bizony szomorúság volt nézni sokszor a templomokat. A kaputos emberek mindenüvé szivesen jártak, csak ide nem. Ha a diákság nem lett volna már korábban keresztény szellemben nevelve, bizony férfinépet alig-alig lehetett volna látni az istentiszteleteken. Tehát minden megváltozott.

Régi igazság, hogy az ember csak akkor néz az égbe, ha csapások érik.

Elnéztem az idei urnapi körmenet s bizony sokat láttam ott kalaplevéve, akik azelőtt szorgalmasan elkerültek az Isten házat. Arcukon most mély vallásosság, a lelkükben valami különös megértés honolt, amely a csapásokban is kellemes összhangot adott a tekintetüknek.

A kicsiny kis templom, mely sokszor kongott az őréségtől, most szüknnek bizonyult. Eleinte urak, előkelő gavallérok térdepeltek és eltűntek, mintha megkomolyodott volna mindenki.

Az emberek testvérebbek egymáshoz, hisz oly sokan vagyunk most rokonok.

Meghallgatják mások panasát, mert most mi is csak panaszkodunk. Az ur közelebb jött a szolgálóhoz, ellenségből jóbarát lett, a csufolódók elhallgattak, a gyűlölködés, az áskálódás egy pillanatra eltűnt.

Igen, igen! Jobbak lettek az emberek. Jobbak lettünk mindannyian.

A nyugtalanságtól már nem találtuk a helyünket. Túlhajtott vagy szokások letörték virágát minden óránknak és letagadtuk, hogy szőp, nemes is létezhetik még a földön.

A modern haladás átgázolt mindenén s mint szírvány után a gyermek, mi is futottunk utána. Megpihenni nem tudtunk, már ismerni sem akartuk az enyhülést. Csak előre, csak előre... Épiteni nagyot, merészet: egy új bábeii tornyot...

S most kifáradt lélekkel, sok kincsünköt megfosztva, megállunk mégis az oltár előtt, hogy keresztet vessünk magunkra. És eszünkbe jut sok elmúlt hamvazó szerda, midőn a pap keresztet hintett a homlokunkra, miként figyelmeztessen: „Emlékezzél őh ember, hogy porból lettél és porrá válsz!”

Es akik itthon maradtunk megsebzett szívvel, s akik most könnyet hullatunk, elismerjük, hogy szép az egyház sok szertartása, mert annyi sok jelentőséget foglal magában... Nem merünk

többé gúnyolódni, mert egyetlen vigasztalásunk maradt a templom, hova meg-megtérünk most gyakorta, hogy megálljunk az örök-lámpa mécsénél...

A görkös csúcsiveken rubintsugarak játszanak, az ablakokon szírványoszlopokban tündöklő a nap-sugár s mi behunyt szemmel elkezdünk imádkozni:

Engedd Uram, hogy viszontlássam még egyszer... az uramat... a gyermekemet... apát... testvéreimet... és... és bocsásd meg, ha idáig hitetlen voltam...

Mátrai Ferenc Béla.

Nagy csalódás a gabonarekvirálás körül.

Minden gazda azt hitte, hogy ebben a háborus nyomorúságokkal sújtott esztendőben, tehát csak egyszer az életben, meg lehetünk volna közvetítő kereskedelem nélkül és ime csalódunk. A termés le van ugyan foglalva, de az elviselhetetlen drágaságot előidéző közvetítő kereskedelem aratástól szeptember hó közepéig mégis csak szedni fogja nem az epret, hanem egy a termelő, mint a fogyasztó közönség keservesen kiizzadott filléreit. Egyáltalában nem tudom megérteni, miért kelljen még ebben a háborus nyomorúságokkal teljes világban is a közvetítő kereskedelemnek föltétlenül meggazdagodnia? Milyen egyszerű és okos dolog volna, ha a kormány ebben az évben a közvetítő kereskedelmet a gabonapiacot telje-

sen kizárva, önmaga venné meg a termelőtől annak termését, még pedig jó előre megállapított méltányos maximális áron, amely a jövő termésig változatlan maradna.

Mekkora összeget lehetne ilyen módon megtakarítani, s vele a hitetlen magasra fölvert munkadíjakkal agyonnyomorított termelést fölboldogítani. Mindig azt hirdetik, hogy a harctéren csak akkor győzhetünk, ha gazdaságilag itthon erősek leszünk, s katonáinkat és szövetségeseinket a kiegészítő angol politikával szemben bőséges ellátásban tudjuk részesíteni. De akkor mit keres itt a közvetítő kereskedelem? Ugy látszik a jó Isten bőségesen adja az ő áldását a mi terményeinkre, hogy mindenki legalább egyenlőre megszabadulhasson a megélhetésnek már-már aggodalmasan nehéz gondjaitól, a mindennapi életszükségleteket olcsóbban beszerezhesse és akkor reánk szabadul a közvetítő kereskedelem, még pedig éppen az aratás elején, amikor minden szegény ember siet termését eladni, hogy ezertéle terhet, adóját, tartozását leröhassa. Igazán érthetetlen ez a helyzet. A rekvirálás megtörtént, most még csak a maximális árakra vagyunk kíváncsiak. Félő, hogy abban is csalódnai fogunk. Szerintem még ez nem lenne baj, mert hiszen a rendkívüli áraknak elsősorban maga a józan gazda sem örül, csak legalább még ebből a minimálisan megállapítandó maximális árból is ne venné ki részét a közvetítő kereskedelem. Cs.

Székesfehérvár szab. kir. város

APOLLO színháza

SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN:

3500 méteres filmalkotás.

Minden idők szenzációja. 3 órás előadás.

A NYOMORULTAK.

Hugo Viktor világhírű regénye után készült mozgófénykép 9 felvonásban.

Figyelmeztetés:

Az első előadás ma kivételesen 6 órakor kezdődik.

Rendes helyárak.

Jegyek előre Krausz Verona tőzsdéjében válthatók.

HIREK.

— **Kérjük előfizetőinket,** hogy akiknek július 1-vel előfizetésük lejár, minél előbb megújítani sziveskedjenek. A háborús viszonyok miatt csak kis azoknak küldhetjük a lapot, akik nincsenek hátralékban. Azon előfizetőink pedig, akik egész évre előfizettek, sziveskedjenek a lap árának felmérésével előállt különbözetet megküldeni.

— **A vak katonáknak.** N. N. 2 koronát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a vak katonák számára.

— **Kirchner altábornagy Székesfehérvárról.** Az országos Hadsegélyző Bizottság elnöke, Kirchner Hermann csász. és kir. altábornagy a napokban Székesfehérvárra érkezik, hogy a helybeli Hadsegélyző Hivatalt megtekintse. Az altábornagy most látogatja sorra a vidéki Hadsegélyzőket, amelyek között Kirchner legutóbbi véleménye szerint a székesfehérvári az elsők között áll. A vidéki Hadsegélyzőknek negyedévenként ugyanis a működésükről részletes elszámolást kell küldeniök az országos Hadsegélyző Hivatalnak, a honvédelmi miniszteriumnak, a miniszterelnöknek és a helyi törvényhatóság fejének. Ezen kimutatások alapján kapta a székesfehérvári Hadsegélyző az elismerést.

— **Városi közgyűlés.** Székesfehérvár törvényhatósága folyó hó 28-án délután 3 órakor rendes közgyűlést tart, amelynek végleges programját most állítják össze.

— **Sebesültek érkeztek.** Kedden este az északi harctérről 500 sebesült érkezett a székesfehérvári hadikórházakba, akik közül 160 súlyosan sebesült. Több orosz is van közöttük. A sebesülteket a pályaudvaron a katonai orvosok, a mentőkirendeltség és a rendőrség várta. Elszállításuk az egyes hadikórházakba a legnagyobb rendben történt.

— **A Vöröskereszt fehérnemű osztálya** a várostól 1000 korona segélyt kér. A kérelem a tanács javaslat után közgyűlés elé kerül. Hősiesen küzdő katonáinkról van szó, biztosra vesszük, hogy a kérelmet a legnagyobb készséggel teljesítik.

— **A villanyellenőrző bizottság** ma délután fél 5 órakor ülést tart a működésének eredményét jegyzőkönyvébe foglalja, amely a legközelebbi közgyűlés elé fog kerülni.

— **Hét hónap után életjelt adott magáról.** Csizmadia Ferenc, a 17. honvédegyezred katonája, Rákóczi utcai lakos, hét hónappal ezelőtt irt utójára hozzátartozóinak, s azóta eltűnt. Ma levelet irt Oroszországból, hogy fogoly s semmi baja nincsen.

— **A 69-esek vesztése.** A 192 sz. vesztési listjarm a következő hősi halált halt Hindenburg-vitézek neveit közli:

Boda György 69. gye. 15. száz., Fadd, 1893. Berényi István, 12ds., 69. gye. 15. száz., Sárosd, 1888. Gévai István, 69. gye. 5. száz., Adony, 1890. Kontra István, 69. gye. 5. száz., Bicske, 1889. Kö-

szegi Ferenc, 69. gye. 5. száz., Székesfehérvár, 1883. Borbély István, 69. gye. 6. száz., Lukszenburger János, 69. gye. 13. száz., Németkér, 1887. Szabó Péter, 69. gye. 14. száz., Bölcské, 1894.

— **Tengerihal kapható.** A város közlémezési bizottsága értesíti a közönséget, hogy a mai naptól fogva a Nádor utcai volt Kovács-féle üzlethelyiségben tengerihal kapható. Egy kilogramm ára: 130 korona.

— **Frisz sertásus,** felvágottak, zsír és szalonnák, füstölthúsok kitűnő minőségben legutjányosabban Marschall Nándornál, Kossuth-utca. Levescsont kgja 40 fillér.

— **Bojtorjánhajszes** korpásodás, hajhullás ellen kitűnően bevált szer üvegeje 1 kor. 20 fillér. Kapható **Szűcs Róbert** Magyar Korona Gyógyszertárban Kossuth-u. sarkán.

PIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARATOK ÉPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénapgyörköldé! Telefon 250.

SZÍNHÁZ.

A nyomorultak utóljára. Méltán megérdemelte azt az óriási érdeklődést, amely a tegnapi bemutatón megnyilvánult. Hatalmas filmalkotás ez mely 9 felvonáson át leköti a néző figyelmét, anélkül, hogy egy percre is veszítene érdekességéből. Elismerés illeti az Apolló vezetőségét, hogy nap-nap után a legjobb dolgokat veszi műsorra. Az Apolló ma csütörtökön utóljára mutatja be ezt a filmszenzációt. Az első előadás ma is **pont 6 órakor** kezdődik.

Henny Porten az Apollóban pénteken és szombaton fellép az **Észak rózsája** c. 3 felvonásos drámában.

Szerkesztői üzenet.

K. S. Helyben. Nagyon jól sejtja az ügyet. Az eset ugyanis így fest. Van nekünk egy derék, kitűnő tollu munkatársunk a vitéz 69-es gyalogezredben, (egyébként főhadnagy), aki gyakran felkeres bennünket mindig érdekes, kedves írásaival. Egész cikksorozatot közöltünk tőle a Hindenburg nagyfaluról, a mi derék 69-cseink vízei tetteiről, így legutóbb élénk tollal, hangulatos színekkel leírta Pittner ezred-s hősi halálát is. Írásai lapunk révén bejárták az összes budapesti nagy lapokat és a vidéki nagyobb újságo-

kat is. Így szombati cikkünket jól-eső örömmel láttuk visszatni egyes helybeli lapokban szenzációnak szánt hírből, vagy cikk alakjában. Természetesen távol áll tőlünk az, hogy ezért megharagudjunk, de föltétlenül dicsőrnünk kell leaptársainkat azért a figyelmességért, hogy csak 4 nap után veszik át tőlünk a szép cikket, amit egész bátran pár nappal előbb is közölhettek volna.

Hatósági hirdetmény.

A városi közlémezési bizottság közvetítésévesével megrendelt

tengeri hal

mai naptól kezdve kapható a a Nádor-utcai Kovács-féle ház üzlethelyiségében.

Egy kilogramm ára 1 kor. 30 fillér.

Székesfehérvár, 1914. június hó 23-án.

Námessy János,
tanácsnok

APRÓHIRDETÉSEK.

Bárminemű eladásnál és vételnél a legcélszerűbb és legolcsóbb az apróhirdetésekből hirdetni. Egyszeri apróhirdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetések mindenkor előre fizetendők és a megjelölt apróhirdetések után küldött lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árengedmények vannak. Hírszöveg közötti rendes betűkkel a hirdetés soronkint 20 fillér, vastagabb betűkkel 40 fillér. Olyan hirdetések, amelyek a közérkölosöt sértik, vagy bármi okból a sajtótörvénnyel ellenkeznek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyiltírt hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

Gyümölcs-utca 29. szám alatt egy 2 szobás lakás előszobával és minden hozzátartozóval együtt minden órában kiadó.

Mindenki felvesz a Falvy dívat-üzet.

Munkasleányok felvételnek Haggenmacher sörtelepén. Fazekas-utca 6. sz.

Hirdetmény.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t.

1. év július hó 1-től

a takaré- és folyószámlán elhelyezett betétek után

4 1/2 % kamatot

térít meg és a betétkamatadót sajátjából fedezi.

Az igazgatóság.

Telefon 233. — Telefon 233.

Szerdán és csütörtökön,
június hó 23 és 24-én:

MÁRIA

Grandiózus katonai
drámá 3 felv.

DORRITH VEIXLER

és

Emma Morenával

a főszerepben.

Rendes helyárak.

Naponta 2 előadás este 6 és
9 órakor.

BÖDEGA.

és

CSEMEGECSARNOK:

Gebauer Testvérek

Kossuth-utca 9. szám.

Telefon: 340. Telefon: 340.

Asztali vörös- és aszaborok, valamint cognac és likőrfajták, továbbá mindennemű hideg-felvágottak, sajtok és Kugler-sütemények.

Falatozó helyiségünkben

a legelőzékenyebb kiszolgálás és szolid árak mellett a nap bármely szakában kaphatók.

Üdítő-italok

**CSEMEGE KÜLÖN-
LEGESSÉGEK.**